

πολύ τ' ἀπόσταμα δὲ μπόρ'σα νὰ πλαῖῃσον ἀπόρι Αἰτωλ. Συνών. ἀποκάμωμα 1, ἀπόστα, ἀποσταίλα, ἀποσταμάγρα, ἀποσταμάρα, ἀποσταμός, ἀπόστασι (II), ἀποστασία, ἀποστασίλα, ἀποστασούρα, ἀποστατός Β1, κάματος, κόπωςι, κούρασι, κούρασμα.

ἀποσταμάγρα ἢ, ἀμάρι. ἀκισταμάγρα Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀπόσταμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άγρα.

Ἀπόσταμα 2, δ ἰδ.

ἀποσταμάρα ἢ, Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Σουδεν. κ.ά.) κ.ά. — Μπόεμ Ντόπ. ζωγραφ. 102 ΧΧρηστοβασ. Διηγ. ξενιτ. 65 — Λεξ. Αἰν. ἀπουσταμάρα Μακεδ. (Βλαστ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) ἴπουσταμάρα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀπόσταμα ἢ ἀποσταμός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρα.

Ἀπόσταμα 2, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Δὲ λογαριάζω τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀποσταμάρα Καλάβρυτ. Ξέρεις τί ἀποσταμάρα ἔχω! Σουδεν. Ὁ δρόμος τῆς ἡμέρας κ' ἡ ἀποσταμάρα μᾶς ἔκαμε νὰ νυστάζουμε ὅλοι Μπόεμ ἐνθ' ἄν. Ἀπὸ τὴ μεγάλη του κούρασι καὶ τὴ μεγάλη του ἀποσταμάρα ΧΧρηστοβασ. Διηγ. ξενιτ. ἐνθ' ἄν.

ἀποσταμός ὁ, Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Αἰν. Βλαστ. Δημητρ. ἀπουσταμός Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) κ.ά. ἴπουσταμός Θράκ. (Σουφλ.) ἀποστεμός Κρήτ. ἀπόσταμο τό, ΜΤσιριμῶκ. Ἐκ βαθ. 62.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστένω.

Ἀπόσταμα 2, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐνας ἀποσταμός, δὲ μπορῶ ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου Μάν. Τὸν ἔπιασι ἕνας ἀπουσταμός, δὲ μπόρ'γι ντίπ νὰ κουβ'θῇ Αἰτωλ. Αὐτός ἴπουσταμό δὲν ἔχ' (δὲν κουράζεται) Σουφλ. || Ποιήμ.

Ἀλάλητο τὸ ἐρωτικὸ μεθύσι | τοῦ πόθου ἀπόσταμο, ἀποκάρωμα | σέρνει 'ς τὰ μάτια σου τὸ γλάρωμα

ΜΤσιριμῶκ. ἐνθ' ἄν.

***ἀποστανίσκω**, ἴπεστανίσκω Καπ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ ἀπόστανα ἄορ. τοῦ ρ. ἀποστένω καὶ τῆς καταλ. -ίσκω.

Ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποστένω.

ἀποστανυνέσκω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἀπόστανα ἄορ. τοῦ ρ. ἀποστένω καὶ τῆς καταλ. -υνέσκω, ὡς καὶ ματίζω - ματυνέσκω, μιλῶ - μιλυνέσκω, μυρίζω - μυρυνέσκω, πάω - παῦνέσκω κττ.

Ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ: Λίγο νὰ τὸ φορτώσης τὸ γαιδούρι μου, ἀποστανυνέσκει ἀμέσως. Καὶ μετβ. κάμνω τινὰ νὰ κουρασθῇ: Μὲ ἀποστανυνέσκει ὁ ἀνήφορος, δὲν ἀντέχω πρᾶ. Μὴν τὸ κρατᾷς ἔτσι τὸ παιδί, γιὰτὶ τὸ ἀποστανυνέσκεις.

ἀποστάρικα ἐπίρρ. Κέρκ. (Ἀργυροῦδ. κ.ά.) ἀποστάρ'κα Παξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀποστάρικος.

Ἐπίτηδες ἐνθ' ἄν.: Αὐτὸ τό 'καμες ἀποστάρικα Κέρκ. Τὸ λέει ἀποστάρικα γιὰ νὰ μὲ σκάσῃ Κέρκ. Ἐπῆε ἀποστάρικα γιὰ νὰ τὴν εὗρῃ αὐτόθ. Συνών. ἀπόστα, ἐπιταυτοῦ, ξαπόστα.

***ἀποσταρικινός** ἐπίθ. ἀποσταρ'κινός Παξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀποστάρικα.

Ὁ ἐπίτηδες καμωμένος.

ἀποστάρικος ἐπίθ. Κέρκ. (Ἀργυροῦδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀπόστα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρικος.

Ὁ ἐπίτηδες γινόμενος ἢ ὑπάρχων ἐνθ' ἄν.: Πιάνουμε μιὰ κουτάλα ξύλινη ποῦ τὴν ἔχουμε ἀποστάρικη καὶ σβήνουμε τ' ἀλεύρι μὲ τὸ θερμὸ Ἀργυροῦδ. Αὐτὸ τὸ πρᾶμα εἶν' ἀποστάρικο γιὰ τζιπουνι αὐτόθ. Εὔρη τὴν κοπίδα τὴν ἔχω ἀποστάρικη γιὰ τὸ θέρος αὐτόθ.

ἀποστάριστος ἐπίθ. Ἀθῆν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ποστარიστός <ποστάρω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παράγωγα.

1) Ὁ μὴ ταχυδρομηθεὶς, ἀταχυδρομήτος ἐνθ' ἄν.: Βοῆκα 'ς τὴν τσέπη μου ἕνα γράμμα ἀποστάριστο ποῦ τόχα ξεχάσει Ἀθῆν. 2) Ὁ μὴ φέρων τὴν ταχυδρομικὴν σφραγίδα Ἀθῆν.: Δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω ἀποποῦ εἶναι τὸ γράμμα, γιὰτ' εἶναι ἀποστάριστο.

ἀπόστασι ἢ, (I) λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀπόστασις.

1) Τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ δύο τοπικῶν σημείων λόγ. κοιν.: Εἶναι μεγάλη ἡ ἀπόστασι ἀπεδῶ ὡς ἐκεῖ. Σὲ τρεῖς ὥρες κάναμε τὴν ἀπόστασι ἀπὸ Ἀθήνα-Κόρινθο. Πυροβόλησε ἀπὸ ἀπόστασι. Ἄμα φτάσω σὲ ἀπόστασι βολῆς θὰ τοῦ ρίξω. || Φρ. Τὸν κρατεῖ σὲ ἀπόστασι (δὲν τοῦ ἐπιτρέπει οἰκειότητα, δὲν τοῦ δίδει θάρρος) λόγ. σύνηθ. 2) Μεταφ. διαφορὰ λόγ. σύνηθ.: Τοὺς χωρίζει μεγάλη ἀπόστασι. Ὑπάρχει μεταξὺ μας ἀπόστασι 'ς τοὺς ἰδέες. || Φρ. Ἀπὸ τὰ λόγια ὡς τὰ ἔργα εἶναι μεγάλη ἀπόστασι.

ἀπόστασι ἢ, (II) ἀμάρι. ἴποστασι Εὐβ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστένω.

Κόπωςι: Κόπηκαν τὰ ἡπατά μου 'πὸ τ'ν πόστασι. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπόσταμα 2.

ἀποστασιὰ ἢ, Θράκ. (Ἡρακλίτσ.) Προπ. (Κούταλ.) ἀποσταδὰ Στερελλ. (Μεσολόγγ.) ἴπεστασιὰ Θράκ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐς. ἀποστασία.

1) Τὸ νὰ ἀφίσταται, ἀποστατῇ τις, στάσις, ἀνταρσία Θράκ. Συνών. ἀνταρσία 1, ἐπανάστασι, στάσι.

2) Τρόπος ἀλιείας μὲ δίκτυα ριπτόμενα ὑπὸ τῶν ἀλιέων καὶ ἀνασυρόμενα κατὰ τὴν ἐπιούσαν Θράκ. (Ἡρακλίτσ.) Προπ. (Κούταλ.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.): Θὰ πάνε γι' ἀποστασιὰ Ἡρακλίτσ. β) Ἐπιρρηματ., κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἀποστασιᾶς Στερελλ. (Μεσολόγγ.): Βάνου τὰ δίκτυα ἀποσταδὰ Μεσολόγγ.

ἀποστασία ἢ, Πελοπν. (Λακων.) ἀποστασιὰ Πελοπν. (Κορινθ.) — Λεξ. Δημητρ. ἴπεστασιὰ Καπ. (Σινασσ. κ.ά.) ἴπεσταδὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστένω.

Ἀπόσταμα 2, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Τ' ἄλογό τ' ἄσ' τὴν ἴπεστασιὰ τ' ψόφ'σεν Σινασσ.

ἀποστασίλα ἢ, Πελοπν. (Ἀλωνίστ. Ἀνδροῦς. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Μάν. Σουδεν. Τρίκκ. Τριφυλ. κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀποστασία καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

Ἀπόσταμα 2, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπέσανε χάμον τ' ἄλογα ἀπὸ τὴν ἀποστασίλα (ἐκ παραδ.) Ἀλωνίστ. Μὲ τὴν ἀποστασίλα ποῦ ἔχω τώρα δὲ βορῶ νὰ κάμω τίποτα Ἀνδροῦς. Ἐκαμα μιὰ ἀποστασίλα ἄλλο πρᾶμα Τριφυλ. Δούλενα ὅλη τὴν ἡμέρα κ' ἔχω μιὰ ἀποστασίλα! Μάν. Ἡρῶθα πέντε ὥρες δρόμο καὶ μ' ἔπιασεν ἀποστασίλα αὐτόθ. Ἐχω μιὰ ἀποστασίλα ποῦ θὰ πέσω ξερός 'ς τὸ κρεββάτι αὐτόθ.

ἀποστασίμι τό, Ἡπ. κ.ά. — Λεξ. Αἰν.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀποστασία καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίμι. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 241.

Ζῶον κεκμηκός, ἰδία ἐπὶ ἵππον ἐνθ' ἄν. : Γνωμ. Τὸ φαεῖ κάνει φαρί κ' ἢ πείν' ἀποστασίμι (ἢ ζωηρότης τινὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλῆς διατροφῆς, εὐκολος δὲ ἡ κόπωση ἐκ τῆς πείνης) *Ηπ.

ἀποστασούρα ἢ, Πελοπν. (Μάν.) *ποστασούρα Κύπρ. *ποστησούρα Κύπρ.

*Εκ τοῦ οὐσ. ἀποστασία καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα.

*Απόσταμα 2, ὁ ἰδ. : *Εχω καὶ ἀποστασοῦρες τοῦτες τοῖς μέρες ποῦ δὲ λέγεται! Μάν. Μὲ τόσην *ποστασούραν πίν-νεις νερόν; Κύπρ. *Εχω σου πάνω μου μὲν *ποστασούραν! αὐτόθ.

ἀποστατάρι τό, Κάρπ.

*Εκ τοῦ οὐσ. ἀποστατής καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι.

Τὸ ἀποχωρισθὲν τοῦ ποιμνίου ζῶον.

ἀποστατής ὁ, λόγ. σύνηθ. ἀπουσάτ'ς Σκόπ. ἀποστάτα Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀποστατής.

1) *Ο μὴ ὑπακούων, ὁ μὴ πειθαρχῶν, ἀτίθασος, ἐπαναστάτης Πελοπν. (Μάν.) : Θ' ἀκούς ὅτι λέω, μὴ νομίζης πῶς θὰ μοῦ γίνης ἀποστάτης. *Ανθρωπος ἀποστάτης δὲν ἔχει θέσι 'ς τὸ σπῖτι μου. Συνών. ἀντάρτης 2. 2) *Ο ἀλλαξοπιστήσας λόγ. σύνηθ.

*ἀποστατίζω, ἀποστακίζον Τσακων. ἀποστακοῦ Τσακων. ἀποστατῶ *Ανδρ.

*Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀποστατός.

I) Ρίπτω νύκτωρ τὰ δίκτυα εἰς τὴν θάλασσαν *Ανδρ.

II) Κουράζομαι Τσακων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποστένω 4.

III) *Ανοίγω τὰ σκέλη πλαγίως Τσακων.

ἀποστατός ἐπίθ. Τῆν. — ΓΔροσίν. Ψάρευμα 72 ἀκισιατὲ Τσακων. ἀποστατός ὁ, *Ιων. (Σμύρν.) Κάρπ. Λέρ. Μεγίστ. Πάρ. Πελοπν. (Καλάμ. Λακων.) Σύμ. Τῆν. Χίος (Βροντ.) ἀποστατὸ τό, *Ιων. (Κρήν.) *ποστατὸ Δαρδαν. Πελοπν. (Μεσσ.)

*Εκ τοῦ ρ. ἀποστένω. Πβ. καὶ I Βογιατζίδ. ἐν *Αθηνᾷ 28 (1916) Λεξικογρ. *Αρχ. 118.

A) *Επιθετικ. I) Κουρασμένος Τσακων. : Τὸ *αγωνικὸ ἔκι ἀκισιατὲ ἀπὸ τὸ δράνημα (τὸ λαγωνικὸ ἦτο κουρασμένο ἀπὸ τὸ τρέξιμο). *Οἱ εἴμε ἀκισιατοὶ (οἱ εἴμεθα κτλ.)

II) *Ο ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον καταλειπόμενος εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς ἄγραν διερχομένων ἰχθύων, ἐπὶ δικτύου Τῆν. — ΓΔροσίν. ἐνθ' ἄν. : Τὸ βάζουμε τὸ δίχτυ ἀποστατὸ Τῆν. *Ψαρεύονται μὲ δίκτυα ἀποστατὰ ΓΔροσίν. ἐνθ' ἄν.

B) Οὐσ. I) Κούρασις Τσακων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποσταμα 2. II) Εἶδος δικτύου ριπτομένου εἰς τὴν θάλασσαν καὶ μένοντος ἐπὶ πολὺ Δαρδαν. *Ιων. (Σμύρν.) Λέρ. Μεγίστ. Πάρ. Πελοπν. (Καλάμ. Λακων.) Τῆν. κ.ά. : *Εχομε ρίψει εἰς τὸ δεῖνα μέρος δύο ἀποστατοὺς Λέρ. Πάρ. Σμύρν. *Εβάλαμεν ἀποστατὸν Μεγίστ. β) *Η διὰ δικτύων μακρὰ ἀλιεῖα ἐν καιρῷ νυκτὸς ἢ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν *Ιων. (Σμύρν.) Κάρπ. Λέρ. Πάρ. Χίος (Βροντ.) γ) *Η πρώτη καὶ τελευταία βολὴ τοῦ γρίπου εἰς τὴν θάλασσαν Σύμ. δ) Οὐδ., ἢ μετὰ τὴν βολὴν τῶν δικτύων εἰς τὴν θάλασσαν ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀλιέως *Ιων. (Κρήν.) ε) Τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ὅπου ρίπτονται τὰ δίκτυα Μεσσ.

Πβ. ἀποστιά.

ἀποστατῶ Πελοπν. (*Αρχαδ. Μάν.)

Τὸ ἀρχ. ἀποστατῶ.

1) Γίνομαι ἀτίθασος, ἀπειθής Πελοπν. (Μάν.) : *Αποστάτησαν τὰ παιδιά του καὶ δὲν ἀκούγε κανένα ἀπὸ τοὺς γονεῖδες.

Τοῦτο μᾶς ἔλειπε τώρα, ν' ἀποστατήσης κ' ἐσύ. 2) *Αλαζονεύομαι Πελοπν. (*Αρχαδ.) : Φρ. Αὐτὸς ἀποστάτησε (τὸ πῆρε ψηλά).

ἀποσταύρωμα τό, ἀμάρι. ἀπουσταύρωμα Μακεδ. ἀποσταύρωμα Πόντ. (Τραπ.)

*Εκ τοῦ ρ. ἀποσταυρώνω.

1) *Η διάλυσις τοῦ σχήματος σταυροῦ Πόντ. (Τραπ.)

2) *Η καθ' ὁδὸν συνάντησις Μακεδ. Συνών. ἀντάμωμα 2, ἀνταμωμός, ἀντάμωσι 2, ἀνταμωσιὰ 2, συναπάντημα.

ἀποσταυρώνω Πόντ. (Τραπ.) κ.ά. — Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Βλαστ. 273 καὶ 489 ἀπουσταυρώνου Μακεδ. Σάμ.

*Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. σταυρώνω. Πβ. ἀρχ. ἀποσταυρῶ = ἀποφράττω διὰ σταυρώματος ἥτοι περιφράγματος ἐκ πασσάλων.

1) Λύω τὸν σταυρὸν ὃν σχηματίζει πρᾶγμα τι Πόντ. (Τραπ.) : *Αποσταύρωσον τὰ δέρε' σ'. 2) *Αλείφω σταυροειδῶς δι' ἡγιασμένου ἐλαίου ἢ μύρου Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Βλαστ. 489. Συνών. σταυρώνω. β) Καθιστῶ τινα ἀνίκανον πρὸς συνουσίαν διὰ σταυρώματος Μακεδ. Συνών. δένω, καρφώνω. 3) Συναντῶ τινα καθ' ὁδὸν Μακεδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπαντένω 1. β) Τρέχων διὰ συντομωτέρας ὁδοῦ προφθάνω τινὰ φεύγοντα ἢ συναντῶ Σάμ. : Τοὺν ἀπουσταύρουσι. Συνών. προλαβαίνω, προφτάνω.

4) Φράττω τινὸς τὸ στόμα, φιμώνω Σάμ. Συνών. ἀποστομώνω 1, βουλλωστομιάζω.

ἀποσταφιδιάζω Εὐβ. (Κονίστρ.) Λευκ. κ.ά. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. *ποσταφιδιάζω Κρήτ. (Κατσιδ.)

*Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. σταφιδιάζω.

1) Κάμνω τελείως ρικνόν, μεταβάλλω εἰς σταφίδα, ἀπορρικνῶ, μαραίνω Λεξ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀποσταφιδώνω 1. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι τελείως ρικνός, ἀπορρικνουμαι ἐπὶ σταφυλῶν κυρίως, ἐλαιῶν κττ. Εὐβ. (Κονίστρ.) : Οἱ ἐλαιὲς - τὰ σταφύλια ἀποσταφιδιάκανε. β) Μεταφ. καθιστῶ τινα ρικνόν Λευκ. : Μ' ἀποσταφιδιάσανε τὰ βάσανα. Καὶ ἀμτβ. ρικνουμαι Λευκ. : *Αποσταφιδίασε ἀπὸ τὰ βάσανα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποσταφιδώνω 2. 2) Μαραίνομαι, ἐπὶ πληγῆς Κρήτ. (Κατσιδ.) : *Εποσταφίδιασε τὸ πόνεμά μου.

ἀποσταφιδώνω Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Αἰν. Πρω. Δημητρ.

*Εκ τοῦ μεταγν. ἀποσταφιδουμαι.

1) *Αποσταφιδιάζω 1, ὁ ἰδ., Λεξ. Αἰν. Πρω. Δημητρ.

2) *Αμτβ. μεταφ. γίνομαι ρικνός ὡς σταφίς, λιγνεύω ὑπερβαλλόντως Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Αἰν. : *Οσο πάει κι ἀποσταφιδώνει Μάν. *Ο γέρος ἀποσταφίδωσε τὸν τελευταῖο καιρὸ αὐτόθ. Συνών. ἀποσταφιδιάζω 1 β, ἀποστεγγώνω 2, σταφιδώνω.

ἀποστάφυλο τό, *Αμοργ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ.ά. Χίος κ.ά. — Κορ. *Ατ. 4,32 — Λεξ. Βαίγ. Κομ. Δεῖκ Περίδ. Αἰν. *Ηπίτ. Μπριγκ. Μ. *Εγκυκλ. *Ελευθερουδ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀπουστάφ'λου Θράκ. (*Αδριανούπ.) *Ηπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) *ποστάφυλο Μακεδ. (Θεσσαλον.)

*Εκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. σταφύλι.

Συνήθως κατὰ πληθ., αἱ κατὰ τὸν τρυγητὸν καταλειπόμεναι ἐπὶ τῶν κλημάτων σταφυλαί, ἐπιφυλλίδες ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀπανωτσάμπουρο, ἀποζούρι 2, ἀποτρύγι, ἀποτρυγίδι, ἀποτσάμπι, ἀποτσάμπουρο, βοτρυδι, καμπανάκι, καμπανάρι, καμπανέλλι, καμπανός, κουδούνα, κουδούνι, τσαμπουρίδι, τσάμπουρο.

